

Kinder Torah

ט"ב

Nechama

"Shalom, Chaim. How are you?"

"Baruch Hashem, Abba. How are you?"

"Baruch Hashem. I'm calling to give the family a message that I will be home a little later than usual tonight. I have to *menachem avel* (comfort a mourner)."

"May I come with you, Abba?"

"Yes you may, Chaim. Wait for me outside the home of Mr. Gross at six o'clock."

"B'ezras Hashem I will be there, Abba."

Chaim meets his father at the appointed time and place, and they walk into the home together. They see Mr. Gross sitting on a low stool. He is wearing a torn jacket and slippers. He looks very sad. They sit down in front of him. They do not speak to Mr. Gross; rather they wait for him to open the conversation.

"I am glad you came, Yossie and Chaim.

You knew my father very well. Perhaps you can share with us some of the mitzvos that he did. Speaking about a person's good deeds gives an elevation to his *neshama* (soul). This is especially important during the *shiva* (seven days of intense mourning)."

"I saw him do many acts of kindness. He always gave generously of his time and money to those who needed it. Many times he helped me put up my Succah. He also learned Gemora with Chaim."

Chaim and his Abba sit for a while longer. They speak more about the niftar (departed one). They listen to Mr. Gross and help him unburden his heart.

"Thank you so much, Yossie and Chaim. You are a real *nechama* (comfort) to me."

"That is what we came here for. To help lighten your load."

Chaim and his Abba give Mr. Gross a blessing and then make their way to the door.

"That was beautiful, Abba. It meant so much to Mr. Gross."

"Yes, Chaim. *Nichum aveylim* (giving comfort to mourners) is a very big mitzvah. It is especially appropriate this time of year."

"What do you mean, Abba?"

"This past week was Tisha B'Av. It was the culmination of a three week period of national mourning. We all sat on the floor of the Beis HaKinesses and cried and

cried over the *churban* (destruction) of the Beis HaMikdash. We said *kinnos* (poems of mourning) about the many tragedies and destructions in Jewish history. We felt broken and destroyed over what we lost. Now, following the period of mourning, we have a period of *nechama* (comfort). These seven weeks between Tisha B'Av and Rosh Hashanah are called the '*Shiva D'Nechamta*' – the Seven Weeks of *Nechama*. They are marked by seven special haftoras which speak about the comfort that the *Novi* (prophet) gave to Klal Yisrael."

"Please tell me about them, Abba."

"The Levush, in his introduction to this week's haftora, cites a Medrash which compares the *golus* of Klal Yisrael to a King and his household that were captured by the enemy. The Queen was left alone in the palace. There she stayed, broken and alone for days, weeks, and years. Finally, she received the good news that the King was

returning. The King is Hashem and the Queen is Yerushalayim. She waits patiently for the news of the return of her children to their home, speedily and in our days. These seven haftoras represent the return of her sons, daughters, daughters-

in-law, sons-in-law, brothers, sisters, and finally the King Himself.

"The Levush also offers an explanation of the order of the haftoras. The first one is '*Nachamu nachamu ami*' – Comfort, comfort My people (Yishaya 40:1). Hashem directs the *neviim* to comfort Klal Yisrael. The second week begins with the words, 'Tzion said, "Hashem has forsaken me, and my Lord has forgotten me"' (Yishaya 49:14). She is not comforted by the *neviim*. She wants comfort from Hashem Himself. The third week, 'O afflicted, tempest tossed one, who has not been consoled,' (Yishaya 54:11) describes how the *neviim* return to Hashem and tell Him that Kinesis Yisrael is not satisfied with their words of comfort. The Almighty Himself returns on the fourth week and says, 'I, only I, am He Who comforts you' (Yishaya 51:12). Therefore, on the fifth week the barren woman rejoices. 'Sing out, O barren one, who has not given birth, break into glad song and be jubilant!' (Yishaya 54:1). All join in her joy on the sixth week. 'Arise! Shine! For your light has arrived, and the glory of

Hashem shines upon you!' (Yishaya 60:1). Finally, on the seventh week, Hashem returns to us amidst great exultation. 'I will rejoice intensely with Hashem, my soul will exult with my G-d; for He has clothed me with the garments of salvation, He has covered me with the robe of victory!' (Yishaya 61:10). That is the Shabbos before Rosh Hashanah, when the King Himself comes to be with us."

"Abba, that is so beautiful. You have given me a new insight into these seven weeks, and their haftoras."

"Chaim, I also give you a blessing that you should use this insight as an opportunity to come closer to Hashem."

Kinderlach . . .

We stand now, sad and broken from the loss of our Beis HaMikdash. Who can comfort us? Ultimately, only One. The Holy One, Blessed Be He. We turn to Him for comfort during these seven weeks of nechama. This can serve as the basis for our teshuva in the months of Elul and Tishrei. One who deeply regrets his sins, and realizes that they are the cause of his tsorus (troubles), comes to Hashem with a broken heart. Such a person can seek comfort in Hashem, and come back to Him in teshuva. These seven weeks are an opportunity, kinderlach. An opportunity to come back to Hashem.

Review 101 Times

"Lest you forget the things that your eyes have seen" (Devarim 4:9). Our sages tell us that we must remember what we learn. The Keli Yakar points out that in order to remember we must review. He finds a wonderful hint to this in the words *zachar* (remember) and *shachach* (forget). The *gematria* (numerical value) of the word *zachar* is 227. The *gematria* (numerical value) of the word *shachach* is 328. The difference between the two is 101. The difference between remembering and forgetting something is reviewing it 101 times. If you want to remember what you learned, review it 101 times.

Kinderlach . . .

Vacation is a wonderful time to review what you learned during the year. You have the time and you are relaxed. Review is much easier and more insightful than learning the first time. The more that you review Torah, the sweeter it becomes. Take advantage of vacation time to review. You won't regret it.

והגדת לבנו

נחמה

שהמלך עומד לשוב. המלך הוא ה', והמלכה היא ירושלים. היא ממתינה בסבלנות לבשורה על שוב בניה לביתם, במהרה בימינו. שבע ההפטרות מייצגות את שיבת הבנים, הבנות, הכלות, החתנים, האחים, האחיות ולבסוף המלך בכבודו ובעצמו. 'בעל ה'לבוש' גם מציע הסבר לסדר ההפטרות. הראשונה היא 'נחמו נחמו עמי' (ישעיהו מ', א'). ה' קורא לנביאים לנחם את עם ישראל. ההפטרה של השבוע השני מתחילה במלים 'ותאמר ציון עזבני ה' וה' שכחני' (ישעיהו מ"ט, י"ד). ציון איננה מקבלת את נחמת הנביאים. היא רוצה נחמה מה' עצמו. בהפטרת השבוע השלישי - 'עניה סוערה לא נוחמה' (ישעיהו נ"ד, י"א) מסופר כיצד הנביאים חוזרים לה' ואומרים לו שכנסת ישראל איננה מסתפקת בדברי הנחמה שלהם. ולכן הקדוש ברוך הוא מופיע בכבודו ובעצמו בהפטרת השבוע הרביעי ואומר "אנוכי אנוכי הוא מנחמכם" (ישעיהו נ"א, י"ב). עקב כך, בהפטרת השבוע החמישי האשה העקרה צוהלת: 'רני עקרה לא ילדה, פצחי רינה וצהלי!' (ישעיהו נ"ד, א'). וכולם מצטרפים אליה בשמחתה בהפטרת השבוע השישי: 'קומי! אורי! כי בא אורך וכבוד ה' עלייך זרח!' (יעהו ס', א'). ולבסוף, בהפטרת השבוע השביעי, חוזר שוב ה' בששון: 'שש אשים בה', תגל נפשי באלוקי, כי הלבשיני בגדי ישע, מעיל צדקה יעטני!' (ישעיהו ס"א, י'). זוהי השבת שלפני ראש השנה, כאשר המלך עצמו בא להיות איתנו. "אבא, דבריך כל כך יפים. נתתי הבנה חדשה בשבעת השבועות האלה ובהפטרות שלהם." "חיים אני מברך אותך שתנצל הבנות חדשות אלה כדי להתקרב לה'."

"שלום, חיים, מה שלומך?"
 "ברוך ה', אבא. ומה שלומך אתה?"
 "ברוך ה'. אני מתקשר כדי למסור שאגיע הביתה מעט מאוחר יותר מהרגיל הערב. עלי ללכת לנחם אבלים."
 "האם אני יכול לבוא אתך, אבא?"
 "כן, חיים. חכה לי מחוץ לביתו של מר גרוס בשעה שש."
 "אהיה שם, בעזרת ה'."

חיים פוגש את אביו במקום ובשעה שנקבעו, והם נכנסים לבית יחד. הם רואים את מר גרוס יושב על שרפרף נמוך. הוא לובש זקט קרוע ונעלי בית. הוא נראה עצוב. הם מתיישבים לפניו. אין הם אומרים דבר, אלא מחכים שמר גרוס יפתח בשיחה.

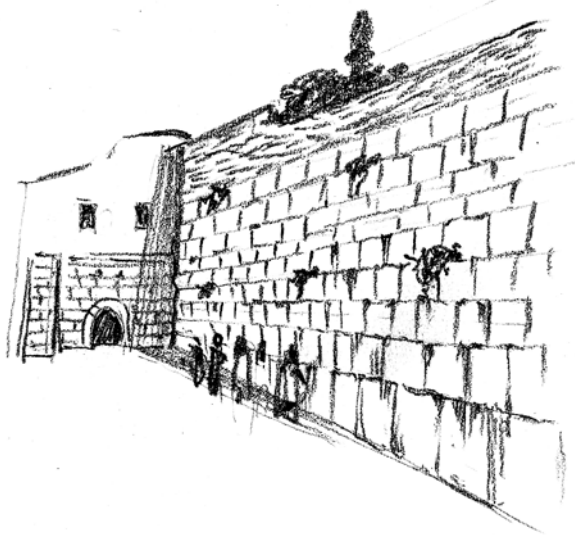
"אני שמח שבתם, יוסי וחיים. הכרתם את אבי היטב. אולי אתם יכולים לספר לנו על כמה מהמצוות שהוא עשה. שיחה על מעשיו הטובים של אדם גורמת לו עילוי נשמה. זה חשוב במיוחד במשך השבעה".

"ראיתי אותו עושה הרבה מעשי חסד. הוא תמיד תרם מזמנו ומכספו לאלה שזקוקו לכך. פעמים רבות הוא עזר לי להקים את הסוכה שלי. הוא גם למד גמרא עם חיים."

חיים ואביו יושבים שם לעוד כמה דקות. הם מדברים על הנפטר, מקשיבים למר גרוס ועוזרים לו לפרוק את אשר על לבו.

"תודה רבה לכם, יוסי וחיים. נחמתם אותי."
 "לשם כך באנו - להקל מעליך."

חיים ואביו מברכים את מר גרוס ופוסעים לעבר הדלת.

"זה היה כל כך יפה, אבא. זה כל כך עזר למר גרוס."
 "נכון, חיים. ניוחם אבלים היא מצווה גדולה מאוד. והיא מתאימה במיוחד לעונה זו של השנה."
 "למה כוונתך, אבא?"

"בשבוע שעבר היה תשעה באב. זהו השיא של שלושה שבועות של אבל לאומי. ישבנו על הרצפה בבית הכנסת, ובכינו עוד ועוד על חורבן בית המקדש. אמרנו קינות על הצרות והחורבנות לאורך ההיסטוריה של עם ישראל. הרגשנו שבורים ורצוצים בשל האובדן שחווינו. כעת, לאחר תקופת האבלות, יש לנו תקופה של נחמה. שבעת השבועות שבין תשעה באב לראש השנה נקראים 'שבעה דנחמתא'. בשבועות אלה אנו קוראים שבע הפטרות מיוחדות, שהן נבואות נחמה לעם ישראל."
 "ספר לי עליהם, אבא."

"בעל ה'לבוש', בהקדמתו להפטרת השבוע הזה, מצטט מדרש שמשווה את גלות כלל ישראל למלך ולבני ביתו שנשבו בידי האויב. המלכה נשארה לבד בארמון. ושם היא יושבת, שבורה וגלמודה, למשך ימים, שבועות ושנים. לבסוף, מברשים לה

ילדים יקרים...
 אנו עומדים כעת, עצובים ושבורים מאבדן בית המקדש. מי יכול לנחם אותנו? בסופו של דבר, רק אחד - רק הקדוש ברוך הוא. אנו פונים אליו במשך שבעת שבועות הנחמה כדי לקבל תנחומים. שבועות אלה יכולים לשמש בסיס לתשובה שלנו בחודשי אלול ותשרי. מי שמתחרט באמת על חטאיו, ומבין שהם הסיבה לצרותיו, מגיע אל ה' בלב נשבר. אדם כזה יכול למצוא נחמה בה', ולחזור אליו בתשובה שלמה. שבעת השבועות האלה הן הזדמנות, ילדים יקרים. הזדמנות לשוב אל ה'.

לחזור ק"א פעמים

"פן תשכח את הדברים אשר ראו עיניך" (דברים ד', ט'). חכמינו אומרים לנו שאנו חייבים לזכור את מה שלמדנו. הכלי יקר מצביע על העובדה שכדי לזכור חייבים לחזור ולשנן. הוא מוצא רמז נפלא לדבר במילים "זכר ושכח". הגימטריא של המלה "זכר" היא מאתיים עשרים ושבע. הגימטריא של המלה "שכח" היא שלש מאות עשרים ושמונה. ההבדל ביניהן הוא מאה ואחד. ההבדל בין לשכוח משהו או לזכור אותו תלוי בחזרה עליו ק"א פעמים. אם אתם רוצים לזכור את מה שלמדתם, חזרו עליו ק"א פעמים.

ילדים יקרים...
 החופש הוא זמן נהדר לחזור על מה שלמדתם במשך השנה. יש לכם זמן ואתם רגועים. חזרה הינה קלה יותר ומעמיקה יותר מאשר לימוד בפעם הראשונה. ככל שחוזרים יותר על התורה היא נעשית יותר מתוקה ונעימה. כדאי לנצל את החופש לחזרה. לא תצטערו על כך.